

VINERI • 16 IANUARIE 2015 • ANUL LXV NR. 3

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Editorial – O dorință mică la aniversarea de 64 de ani
O româncă din Chitighaz trăiește de peste 30 de ani în Japonia
„Vocea de Aur”, un nou concurs pentru școlari români

CALENDAR ORTODOX

19 ianuarie, luni, Sf. Cuv. Macarie Egipteanul; Sf. Ier. Marcu, mitropolitul Efesului; Sf. Mc. Eufrazia
20 ianuarie, marți, † Sf. Cuv. Eftimie cel Mare
21 ianuarie, miercuri, Sf. Cuv. Maxim Mărturisitorul
22 ianuarie, joi, Sf. Ap. Timotei; Sf. Sf. Cuv. Mc. Anastasie Persul
23 ianuarie, vineri, Sf. Sfințit Mc. Clement, episcopul Ancirei; Sf. Mc. Agatanghel; Sfinții Parinți de la Sinodul al VI-lea Ecumenic
24 ianuarie, sâmbătă, Sf. Ier. Filon, episcopul Carpasiei
25 ianuarie, duminică, † Sf. Ier. Grigorie Teologul, arhiepiscopul Constantinopolului; † Sf. Bretanion episcopul Tomisului. Duminica a XXXII-a după Rusalii (a lui Zahau)

Curiozități românești

Mulți dintre marii voievozi români au fost bastarzi! De pildă, Ștefan cel Mare, Petru Rareș, Neagoe Basarab, Mihai Viteazul! Era de ajuns să fie – se zicea – „os de domn”.

Tatăl lui Vlad Țepeș, Vlad Dracul nu era poreclit așa pentru a se face trimitere la Satan, ci pentru că făcea parte din Ordinul Cavaleresc al Dragonului, înființat de către Sigismund de Luxemburg. Vlad era atât de mândru că făcea parte din acest ordin de cavalerie, încât, o dată ajuns domn al Țării Românești, a pus să se bată pe monede și să se sculpteze, ca o emblemă a lui, acel dragon – de unde în popor i s-a zis Vlad Dracul, adică Dragonul. De aici vine și numele de Dracula sau Draculea pentru el și pentru fiii săi. De aceea, Vlad Țepeș a devenit pentru străini Dracula.

Vlad zis Țepeș a fost un domn de o cruzime cumplită, care avea obiceiul de a-și trage în țeapă dușmanii sau pe cei care nu-l ascultau în lăuntru țării. Se zice că de îndată ce a venit în scaun, în 1456, a poruncit să fie adunați hoții și cerșetorii, i-a închis într-o casă și, după ce i-a ospătat, le-a dat foc. Pe boierii neascultători îi trăgea în țeapă.

Vestea cruzimii lui Vlad Țepeș s-a aflat în lumea largă și a căpătat cu vremea o imagine negativă până la caricatură, ca în romanul irlandezului Bram Stoker, de la sfârșitul veacului trecut, care e la originea avalanșei de filme de groază cu eticheta „Dracula”.

(Sursa: „O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri” de Neagu Djuvara)

Ungaria

Baluri românești în 2015

Chitighaz

Sezonul balurilor românești din Ungaria va fi deschis, anul acesta, la Chitighaz. Sâmbătă, 31 ianuarie, la Căminul Cultural din Chitighaz se va organiza balul românesc cu merinde. Gazda evenimentului va fi Asociația Culturală Română din Chitighaz. Petrecerea va începe la ora 19.00, cu un program de dansuri populare susținut de dansatori de la Ansamblul „Doina Bihorului”.

Jula

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria organizează, pe 7 februarie, Balul românesc pe țară. Petrecerea va avea loc la Centrul Cultural Românesc din Jula cu începere de la ora 18.00. Prețul unui bilet

de intrare (cu masă) este 4.500 de forinți. Biletele se pot procura la sediul AȚRU (Jula, str. Eminescu nr. 1) și la Centrul de Documentare al AȚRU (Jula, str. Sáros nr. 17).

Aletea

După patru ani de când nu s-a mai organizat bal românesc în localitatea Aletea, anul acesta noua conducere a Autogovernării românești locale, împreună cu membrii Asociației Păstrătorilor de Tradiții din Aletea au decis să organizeze o petrecere de neuitat. Astfel, balul românesc de anul acesta va avea loc pe 14 februarie, la Căminul cultural din Aletea, iar muzica va fi asigurată de instrumentiști și soliști profesioniști de muzică de

petrecere din Macea. Balul va fi deschis la ora 19.00 cu o invitație la „joc”, condusă de dansatorii cunoscutului ansamblu aletean.

Medgyesegyháza

Autogovernarea românească din Medgyesegyháza organizează sâmbătă, 21 februarie, balul românesc. Petrecerea va avea loc la Hanul Hegedűs din localitate, cu începere de la ora 18.00. În deschidere, elevii de la școala generală din localitate vor prezenta un program artistic de cântece și dansuri, urmați de alți invitați, după care formația de muzică populară din localitatea Pilu, județul Arad, vor întreține atmosfera de petrecere cu muzică românească.

A.B.

Se pot face înscrieri la cursurile de masterat la Catedra de română din Seghedin

Catedra de Limba și Literatura Română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” din cadrul Universității din Seghedin îi așteaptă pe viitorii studenți la cursurile de masterat la limba și literatura română la forma de învățământ universitar fără frecvență, fără plată. Depunerea dosarelor se poate face până pe 15 februarie 2015.

A.C.

Poza săptămânii

Când nu mai puteți de frig...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Anica Moț Inada și fetița Jurico în fața școlii din Japonia, la începutul anilor 1990 (foto: din arhiva Mariei Sarca Zombai)

Dispariția tragică a unui medic român

Noaptea de vineri spre sâmbătă, 9 ianuarie, a umplut cu o durere sfâșietoare sufletele familiei Dumitraș din Medgyesgyháza: în urma unui incendiu a decedat medicul Octavian Dumitraș, cel care timp de 14 ani a fost medicul de familie al sătucului Otlaca-Pustă, iar din 2010 a vindecat și bolnavii din Medgyesgyháza.

Dr. Octavian Dumitraș s-a născut pe 20 noiembrie 1956, la Salonta. A studiat Medicina la Universitatea din Cluj, după care a lucrat la spitalul din Arad. În 1986 a părăsit România, mutându-se în Germania, unde a practicat ca medic internist. La începutul anilor 2000, a hotărât să se mute mai aproape de România, stabilindu-se cu familia lui în sătulețul Otlaca-Pustă din Ungaria, unde a devenit medicul familiilor din această mică localitate. Doctorul Dumitraș era îndrăgit de

**Dr. Octavian
Dumitraș
(1956–2015)**

bătrânii din Otlaca, pentru că în sfârșit aveau un medic care știa să vorbească pe limba lor, românește. S-a integrat în viața comunității românești și prin copiii din noua lui familie, pe care i-a îndemnat să facă școală românească. A dat sfaturi medicale deseori și pentru ascultătorii români ai postului de radio din Seghedin. În prima săptămână din

noul an, la fel ca înainte și cum a jurat acum 35 de ani în Jurământul lui Hipocrate, a lucrat până la epuizare spre vindecarea bolnavilor care i-au cerut sfaturile. Vineri seara, frânt de oboseală, s-a așezat un pic să se odihnească, când în locuința sa a izbucnit un incendiu, care i-a curmat viața.

Moartea tragică a doctorului Octavian Dumitraș a lăsat în urmă o soție și copii îndurați, rude, prieteni și bolnavi, care l-au respectat ca pe un Om care le-a adus multă alinare în momentele grele.

Conform deciziei familiei, medicul otlăcanilor își va dormi somnul de veci în cimitirul ortodox din Otlaca-Pustă. Din cauza anchetelor în derulare, data înmormântării nu a fost stabilită până în momentul încheierii ediției noastre.

Dumnezeu să-l ierte. Veșnică să-i fie amintirea!
E.Ș.

EDITORIAL

O dorință mică la aniversarea de 64 de ani

Începutul fiecărui an ne aduce nu doar speranța unui viitor mai bun, dar și datoria de a ne aminti de ceea ce a trecut. Mijlocul lunii ianuarie, pentru revista „Foaia românească” înseamnă nu doar ziua de naștere a lui Mihai Eminescu și Ziua Culturii Române, ci și „ziua de naștere” a presei scrise românești din Ungaria. După anii interbelici, care pentru românii rămași dincoace de granița României, în Ungaria, au însemnat perioada de plecare a majorității intelectualității române de aici, o decădere a culturii românești din Ungaria, o perioadă de mai bine de 30 de ani când nu apărea aici niciun ziar, nicio revistă românească, pe 15 ianuarie 1951, din dorința și străduința puținilor profesori și preoți români din Iula, s-a născut revista românilor din Ungaria de azi, „Libertatea noastră”, precursorul „Foi românești”. Anul acesta, când intelectualitatea română din România și de pretutindeni se va aminti de cei 150 de ani trecuți de la înființarea, la Budapesta, a revistei „Familia” a lui Iosif Vulcan, cea care l-a lansat în 1866 pe marele nostru Eminescu, noi nu vrem să uităm nici de cei 64 de ani pe care îi împlinește în aceste zile „Foaia românească”. Nu de alta decât pentru că avem încrederea că ne putem bucura nu doar de o vârstă înaintată, dar și de un viitor frumos.

Primele zile ale noului an ne dă curaj și un nou avânt de lucru, deoarece în fiecare zi ajunge la noi „îndemnarea” cititorilor noștri fideli, sumele de bani trimiși de către abonații noștri vechi și mai puțin vechi, care își înnoiesc abonamentele la „Foaia românească”, exprimându-și și prin asta dorul de vorba, de cuvântul românesc în Ungaria. Are nevoie România, de Ziua Culturii Naționale (15 ianuarie), de un cadou mai frumos decât că limba națiunii este prețuită și peste granițele actuale ale țării? Că acei români, care au bătut degeaba calea până la Alba Iulia, la Marea Adunare Națională din 1918, deoarece ei au rămas în afara granițelor statului român, au lăsat urmași care duc mai departe dragostea față de limba și cultura română? Iată, acesta este cadoul românilor din Ungaria pentru România, de Ziua Culturii Naționale! Că în majoritatea școlilor noastre, de la Apateu prin Micherechi și până la Bătania, în această zi de naștere a „Luceafărului” literaturii românești se vor recita versuri de Mihai Eminescu, că la Budapesta se va evoca un secol și jumătate de la nașterea celei mai importante reviste culturale românești de la mijlocul secolului al XIX-lea, iar la Iula se încăpățânează, și după 64 de ani, să apară și să țină vie flacăra limbii române o revistă cu numele de „Foaia românească”. Credem că este un cadou frumos și valoros din partea comunității noastre tot mai scăzută la număr.

Și ce ne dorim noi în schimb? Extrem de puțin față de cât de bogată țară este România. Nu mai vrem minciuni și declarații false, nu mai vrem strategii care rămân pe masa miniștrilor și secretarilor de stat responsabili cu problemele românilor din afară, strategii care niciodată nu se pun în aplicare, nu mai vrem niciodată să fim tratați ca niște hoți de către autoritățile din România, care cred că de aceea cerem bani prin proiecte de la țara-mamă ca să-i furăm. Personal, nu mai vreau niciodată să fiu pusă în situația să semnez o fiuică prin care declar că sunt româncă, pentru că fără hârtie nimeni nu mă crede, că de altfel instituția pe care o conduc de 15 ani, redacția revistei „Foaia românească”, nu va primi sprijin de la țara ei mamă.

Nu mai vrem să fim niciodată așa de umiliți, cum am fost anul trecut, de către așa-numitul Departament al Românilor de Pretutindeni, care s-a jucat cu soarta instituției noastre promițând o finanțare cât de cât normală, decizie pe care „cineva” a „reevaluat-o” și a micșorat-o după propria-i poftă. Și nici până în ziua de azi nu ni s-a explicat motivul. De ziua noastră, a „Foi românești”, noi nu vrem altceva de la România decât atâta respect și dragoste cât îi demonstrăm noi. Nimic mai mult.

La mulți ani, „Foaia românească”!

Eva Șimon

Proiecte pentru organizațiile naționalităților din Ungaria

Termen: 29 ianuarie 2015

Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta a publicat noile concursuri pentru finanțarea organizațiilor civile de naționalitate din Ungaria. Termenul depunerii dosarelor de concurs este **29 ianuarie 2015**.

La fel ca în anii trecuți, pot fi înaintate proiecte în patru categorii:

- pentru cheltuielile de funcționare a organizațiilor civile,
- pentru sprijinirea programelor culturale,
- pentru organizarea taberelor,
- pentru cursurile de perfecționare a cadrelor didactice.

Proiectele pentru **funcționarea organizațiilor civile** asigură sprijin pentru funcționarea organizațiilor civile de naționalitate pe anul 2015. Suma totală care stă la dispoziția concurenților este de 110 milioane de

forinți. Suma minimă care se poate obține de 100.000 ft, iar cea maximă 4.000.000 ft. Finanțarea se face în mod anterior, ca la sfârșitul perioadei de concurare, ulterior să se depună un raport final. La această categorie de finanțare nu este nevoie de contribuție proprie. Pot concura toate acele organizații civile ale naționalităților care au fost înființate înainte de 31 decembrie 2012.

Inițiative culturale: pentru aceste proiecte poate fi solicitată suma între 100.000 și 700.000 de forinți și nu se cere contribuție financiară proprie. Programele culturale trebuie realizate în perioada 1 ianuarie–31 decembrie 2015. Și la această categorie stă la dispoziția concurenților din rândul celor 13 minorități în total 110 milioane forinți.

Tabere pentru copii: la această categorie își pot înainta dosarul acele organizații civile, care doresc să organizeze tabere în perioada 1 mai 2015–31 octombrie 2015 pentru cel puțin 15 persoane de minimum 7 zile. Suma solicitată pentru câte o tabără poate fi între 100.000 și 1.000.000 forinți.

Cursuri de perfecționare în țara-mamă: organizațiile naționalităților vor putea solicita suma 100.000 de forinți și 2.000.000 de forinți, care va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie–31 decembrie 2015, pentru organizarea unor cursuri de perfecționare pentru cadre didactice în țara-mamă, în mediu de limbă maternă.

Alte detalii găsiți pe pagina de internet www.emet.gov.hu (la capitolul: Nemzetiségi támogatók).
E.Ș.

Sărbătoarea hramului la Așezământului Monahal Românesc de la Budapesta

Duminică, 11 ianuarie, Așezământul Monahal Românesc din Budapesta, închinat Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, și-a sărbătorit hramul. Cu acest prilej, în locașul de cult românesc din Budapesta a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierască de către Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei și Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Chiriarhul locului, aflați în fruntea unui numeros sobor de preoți și diaconi din Ungaria și România, între care s-au numărat pr. protosinghel David Pop, superiorul așezământului și pr. paroh Marius Maghiaru, protopop de Budapesta. Răspunsurile la strană au fost date de grupul psaltic „Sfântul Nicodim de la Tismana”.

În cuvântul de învățătură al zilei, PS Episcop Nicodim a subliniat rolul și importanța Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul în iconomia mântuirii și și-a exprimat bucuria de a putea participa din nou, împreună cu alți clerici, la sărbătoarea așezământului monahal de la Budapesta.

La finalul slujbei, grupul vocal folcloric „Izvorașul”, al Episcopiei Severinului și Strehaiei a oferit tuturor participanților la hram un concert de cântece populare românești din zona Olteniei. Toți cei prezenți la biserică au fost invitați apoi la o agapă frățască oferită din partea Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta, informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

2015 – Anul comemorativ al Sf. Ioan Gură de Aur

În anul 2015, Biserica Ortodoxă Română aniversează o serie de evenimente importante din istoria ei, după cum urmează:

- 130 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (aprilie 1885);

- 90 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie (februarie 1925);

- 60 de ani (octombrie 1955) de la proclamarea canonizării unor sfinți români (ierarhi, călugări) mari păstori de suflete din provinciile românești: Sf. Ierarh Calinic de la Cernica, episcopul Râmnicului; Sf. Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici, mitropoliții Transilvaniei, precum și Sf. Cuvioși Mărturisitori Visarion și Oprea etc.;

- 10 ani (septembrie și decembrie 2005) de la proclamarea canonizării unor sfinți români (ierarhi, călugări) mari păstori de suflete din provinciile românești: Sf. Ierarh Dosoftei, mitropolitul Moldovei (la 14 octombrie 2005); Sf. Cuvios Onufrie de la Vorona (la 9 septembrie 2005); Sf. Cuvios Gheorghe de la Cernica și Căldărușani (la 3 decembrie 2005) etc.

În același timp, în calendarul Bisericii Ortodoxe Române sunt menționați

numeroși alți sfinți români (ierarhi, preoți și călugări), care s-au remarcat printr-o frumoasă activitate pastorală, iar de-a lungul timpului în eparhiile Patriarhiei Române au slujit mari păstori de suflete din rândul ierarhilor, preoților și călugărilor, a căror viață și activitate constituie modele pentru credincioșii de astăzi. Printre marii păstori de suflete, un loc aparte îl ocupă Sfântul Ioan Gură de Aur care, prin viața și activitatea sa, s-a dovedit a fi un apărător al dreptei credințe, un învățător al pocăinței, un luminător al familiei creștine și al vieții monahale și un promotor al filantropiei creștine.

Ca atare, la inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în ședințele de lucru din 29 octombrie 2013 și 29 septembrie 2014, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat ca anul 2015 să fie declarat *Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi și Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii*.

Această temă va fi tratată în eparhiile și în instituțiile de învățământ teologic ale Bisericii Ortodoxe Române care vor organiza în anul 2015 *dezbatere, colocvii, seminarii, simpozioane,*

conferințe și expoziții de icoane, fresce, mozaicuri cu scopul prezentării istoriei, vieții și activității parohiei și mănăstirii în trecut și azi, precum și a unor renumiți preoți de mir și duhovnici din mănăstiri, care prin slujirea și activitatea lor, au contribuit la susținerea, consolidarea și dinamizarea vieții și misiunii parohiei și mănăstirii.

2015 – Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi și Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii va constitui subiectul conferințelor pastoral-misionare semestriale, iar în luna octombrie 2015, la Patriarhia Română va avea loc ședința solemnă a Sfântului Sinod în care va fi prezentată o sinteză a evenimentelor organizate în eparhii pe această temă.

În anul 2015, Patriarhia Română va organiza un congres internațional dedicat *Anului omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi și Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii*, iar agențiile de pelerinaj ale Patriarhiei Române vor organiza *pelerinaje în țară și străinătate la mănăstiri și în locurile unde au viețuit mari duhovnici ai Ortodoxiei*.

**BIROUL DE PRESĂ
AL PATRIARHIEI ROMÂNE**

Parastas de șase săptămâni, la Julia

Biserica ne învață că viața omului nu se sfârșește odată cu moartea trupului. De aceea, creștinii nu-și uită morții după îngroparea lor, ci fac rugăciuni pentru ei.

Familia Cozma din Julia s-a adunat, cu mic cu mare, duminică trecută în Catedrala Sf. Nicolae din Julia, pentru ca să respecte această rânduială bisericească și să-și amintească de cel care a fost Ioan Cozma, tatăl, bunicii și străbunicul, socrul, unchiul, vecinul. Parastasul de șase săptămâni a fost săvârșit de pr. paroh Teodor Marc, și se face în amintirea înălțării la cer a Domnului, care a avut loc la 40 de zile după Înviere, „pentru ca tot așa să se înalțe și sufletul răposatului la cer”. Bunul credincios Ioan Cozma s-a stins din viață la vârsta de

88 ani, pe 24 noiembrie 2014, după o viață împlinită atât pe plan personal, având o familie frumoasă și unită, cât și pe plan spiritual, fiind în slujba bisericii vreme de mulți ani, îndeplinind datoriile de crâsnic și episcop. La parastasul de șase săptămâni, cei doi copii ai lui Ioan Cozma, Viorica

și Ioan, au fost înconjurați de copiii și familiile acestora, de neamuri și prieteni, cântând împreună cântarea tradițională bisericească „Cu sfinții odihnește...” și rugându-se pentru sufletul celui dispărut acolo „unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit”.

E.S.

Obiceiuri de iarnă la românii din Aletea

Înainte de sărbătorile de iarnă, pe 17 decembrie 2014, românii din localitatea Aletea au organizat un program în întâmpinarea Crăciunului la sediul Autogovernării românești din localitate. Copiii de la școala generală au susținut un concert de colinde, iar președintele autogovernării românești, *Gheorghe Bagy*, le-a vorbit tinerilor despre obiceiurile din trecut, când tinerii umblau cu turca prin sat pe la casele românilor. Membrii Ansamblului Păstrătorilor de Tradiții din Aletea au făcut și o prezentare a unor tradiții din trecut și a obiceiului colindatului în seara sfântă de Ajunul Crăciunului.

După sărbătorile de iarnă, pe 6 ianuarie, membrii Autogovernării românești l-au așteptat cu porțile

deschise pe parohul Capelei ortodoxe din Aletea, *pr. Alexandru Șereș*, să le sfințească sediul pentru a avea

parte de prosperitate, un an nou bogat și mai bun.

A.B.

Un nou pod ar putea fi construit peste Mureș, la Cenad, în 2015

Construcția unui pod peste Mureș, la granița Timișului cu Ungaria, la Cenad, a revenit în atenția autorităților județene, care vor să concretizeze acest proiect în

cadrul parteneriatului transfrontalier. După sărbători se pare că unele dintre proiectele comune ale României și Ungariei au șanse să depășească stadiul hârtiei și să

devină realitate. În luna ianuarie autoritățile județene Timiș urmează să negocieze un nou program transfrontalier cu Ungaria.

În cadrul acestui program vor putea fi accesate 24 de milioane de euro, bani cu care se va construi un pod peste Mureș, la Cenad, dar și un centru de legume și fructe în zona localității Beba Veche. Podul peste Mureș ar fi benefic, mai ales pentru traficul de mărfuri. „S-a închis programul transfrontalier, urmează să negociem altul care prevede 24 milioane de euro. Noi fiind împreună cu Csongrad probabil că după sărbători vom semna lucrările pe care le vom realiza: centrul de fructe și podul peste Mureș, la Cenad”, a spus *Titu Bojin*, președintele Consiliului Județean Timiș.

(Sursa: tion.ro)

Pe scurt...

Micherechi

Proba în scris la olimpiada de limba și literatura română, cunoscută sub numele de OĂTV (Országos Általános Iskola Tanulmányi Verseny) va avea loc pe 4 februarie, cu începere de la ora 14.00. Rezolvarea subiectelor în scris la olimpiada națională din cultură și civilizație românească pentru elevii școlilor generale se va desfășura pe 10 februarie, de la ora 14.00, la școala generală din Micherechi.

Jula

În seara zilei de 14 februarie, în sala mare a Centrului Cultural Românesc din Jula, va avea loc serbarea acordării panglicii pentru o nouă promoție de absolvenți ai Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Manifestarea dedicată elevilor de clasa a 12-a va începe la ora 18.00.

Apateu

Parohia ortodoxă română din Apateu va avea ca oaspete, pe 18 ianuarie, pe *PS Episcop Siluan*, Întâistătătorul Bisericii ortodoxe române din Ungaria. Slujba arhierească va începe la ora 10.00, după care va avea loc în biserică un eveniment dedicat poetului Mihai Eminescu, care va cuprinde un moment de poezie, cântece eminesciene și depuneri de coroane.

Medgyesegyháza

Autogovernarea românească din Medgyesegyháza a primit de la conducerea orașului un nou sediu. Spațiul va fi sfințit de *PS Siluan*, Episcopul românilor din Ungaria, pe data de 21 ianuarie de la ora 14.00. Cu această ocazie se va face și inaugurarea oficială a sediului, eveniment la care Autogovernarea românească are mai mulți invitați, ne-a informat președintele *Daniel Negrea*.

Bătania

Duminică, 25 ianuarie, *PS Părinte Episcop Siluan* se va afla în mijlocul credincioșilor din parohia Bătania. Sub protia Preasfinției Sale, la Sfânta Liturghie va sluji și un sobor de preoți și diaconi. Va fi săvârșit și un parastas pentru fiul preotului de la Bătania, *Codrin Mihail Ciocan*, care la o vârstă tânără a părăsit această lume, a murit la 11 noiembrie 2014. Preotul *Ilie Ciocan* ne-a informat că este așteptat la slujbă și corul din Curtici.

Aletea

Boboteaza de anul acesta a fost una deosebită

Marti, 6 ianuarie, elevi ai școlilor din Aletea și Chitighaz și ai grădiniței din Bătania au mers la biserică, pentru a lua parte la slujba de Bobotează.

– A fost un lucru îmbucurător pentru noi faptul că am văzut cum biserica s-a umplut de elevi. Am participat la slujba de sfințire a agheasmei cu toți copiii care frecventează clasele 1–8 în școala noastră, ne-a spus *Petru Sălăjan*, directorul Școlii generale din Aletea după ce în ziua de Bobotează i-a dus pe toți elevii școlii să participe la slujbă. Mai mult decât atât, participarea la Sfânta Liturghie a reprezentat un lucru minunat, și asta din două motive:

– În primul rând, am dorit ca elevii să cunoască capela ortodoxă, pentru că mulți dintre ei, și aici mă refer la cei de clasa întâi, nici măcar nu au știut unde se află capela. În al doilea rând, am avut ca scop să cunoască limba română, tradițiile și însemnătatea sărbătorii de Bobotează. A fost un lucru îmbucurător pentru noi faptul că am văzut că biserica s-a umplut de elevi. După Sfânta Liturghie, care a fost oficiată de către părintele *Alexandru Șereș*, acesta a venit la școală și a sfințit toate sălile, ne-a explicat directorul *Petru Sălăjan*.

În ziua de Bobotează, pe 6 ianuarie, și elevii școlii generale din Chitighaz și copiii de la grădinița românească din Bătania au luat parte la o asemenea activitate. A.C.

Chitighaz

Bătania

Istoria românilor în date și imagini (3)

În anul **1593**, la conducerea Țării Românești vine Mihai Viteazul. În noiembrie 1594 el organizează o răscoală antiotomană la București. Domnitorul reușește să obțină victoria la Călugăreni, pe 23 august 1595, împotriva turcilor conduși de Sinan Pașa. În 1599, domnitorul român își propune să unească Țările Române. La 28 octombrie îl învinge pe Andrei Bathory la Șelimbăr, pătrunzând la 1 noiembrie în Alba Iulia. Apoi, în primăvara anului **1600**, îl îndepărtează pe Ieremia Movilă de pe tronul Moldovei. Din nefericire, în august, Mihai Viteazul este asasinat din ordinul generalului Gh. Basta.

În **1784**, izbucnește Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan în zona Munților Apuseni, ca mai apoi să cuprindă întreaga Transilvanie. După mai multe victorii ale țăranilor, pe 7 decembrie 1784, răscoala este înfrântă, iar împăratul Iosif al II-lea va lua o serie de măsuri în favoarea țăranilor din Transilvania.

Ca urmare a domniilor fanariote instaurate în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, Tudor Vladimirescu va porni la luptă pentru înlăturarea acestui regim, precum și a suveranității otomane. După ce a chemat poporul la luptă prin Proclamația de la Padeș, din 23 ianuarie

Mihai Viteazul

Tudor Vladimirescu

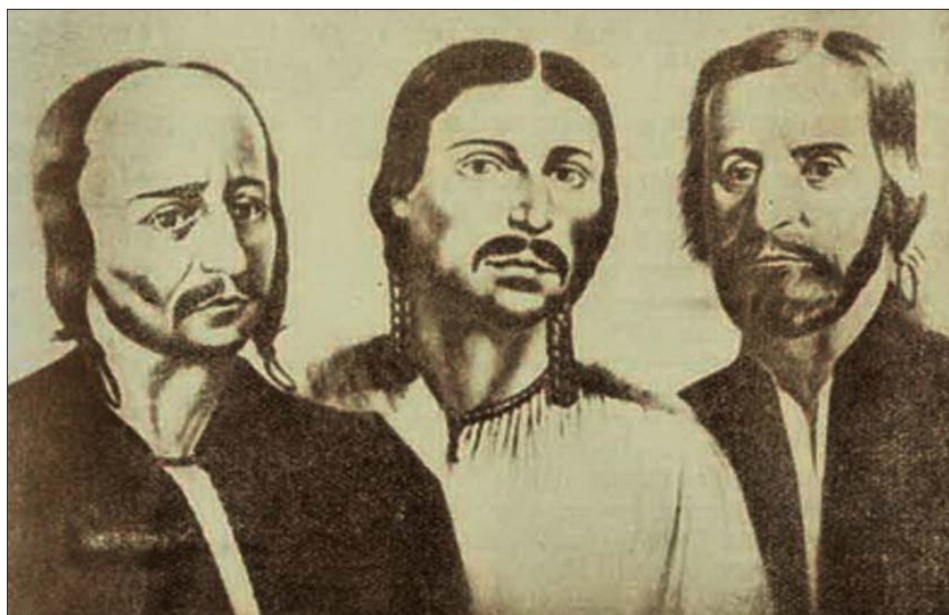
1821, izbucnește revoluția condusă de acesta. Tudor este arestat și ucis de membrii grupării Eteria. În urma revoluției lui Tudor Vladimirescu sunt readuși pe scaunele Țărilor Române domni români.

În cadrul izbucnirii revoluțiilor în majoritatea țărilor europene, în **1848**, se vor declanșa și în Țările Române manifestări revoluționare, conduse de oameni de seamă ai societății mijlocului de secol XIX. În Moldova, fruntașii revoluției vor concretiza dorințele și aspirațiile poporului în acte precum Petițiunea proclamațiune, Prințiipiile noastre pentru reformarea patriei sau Dorințele Partidei Naționale în Moldova. Printre reprezentanți se aflau: V. Alexandri, C. Negri, A. Russo, A.I. Cuza.

În Transilvania, revoluția a fost condusă de reprezentanți ca Simion Bărnuțiu, George Barițiu, Avram Iancu, Andrei Șaguna. Conducătorii mișcării de eliberare din Transilvania au elaborat ca program al Revoluției, Petițiunea Națională.

Avram Iancu

Horia, Cloșca și Crișan

„Scopul nostru este să menținem dragostea copiilor pentru cântec”

„Vocea de Aur”, un nou concurs național inițiat de Școala generală din Bătănia

Andreea Seneș este profesoară de muzică la Școala generală „Lucian Magdu” din Bătănia. Predă la această școală de trei ani, după ce a cântat la Filarmonica din Arad la vioara I. La școala din Bătănia predă cor, muzică, în clasele 1–8, face școala după școală în clasele 5–8, adică repetiții individuale 2 ore săptămânal cu elevii talentați la cântec și este educator la ocupațiile de după masă. De 3 ani, de când este profesoară la Bătănia, în fiecare an a organizat concursul „Vocea Crăciunului”. Prin susținerea directorului școlii, Iulia Olteanu, a pornit ideea organizării unui nou concurs național pentru elevii școlilor generale românești intitulat „Vocea de Aur”. Pentru a trezi și interesul celorlalte școli pentru acest concurs, Andreea Seneș și Iulia Olteanu ne-au împărtășit ideile lor călăuzitoare.

De la vis la realitate

– Eu când am venit să predau aici la școală mi-ar fi plăcut să fie din start un concurs individual de interpretare muzicală, ceea ce nu a fost și nici nu am auzit să fie organizat. I-am spus doamnei directoră că eu aș dori ca aici în școală să fac un concurs de genul acesta în perioada Crăciunului, pe care l-am denumit „Vocea Crăciunului”. De când sunt eu aici, de trei ani încoace, în fiecare an a fost să fie foarte bine. Fiindcă ediția din anul acesta a reușit bine, a pornit ideea să facem un concurs național de muzică interpretativă individuală, prin care să rugăm școlile românești din Ungaria să vină și să facem un concurs mai serios, a început să ne povestească profesoara Andreea Seneș.

– Scopul nostru este să menținem dragostea copiilor pentru cântec. Atunci

când am hotărât organizarea acestui concurs am luat în considerare prima Voce a Crăciunului, a continuat gândul de idei directorul Iulia Olteanu. Când am văzut la prima ediție, la care au participat 19 copii, cu câtă plăcere și cu câtă bucurie au ieșit afară la microfon, și cât de fericiți sunt ei cântând, și mai ales când am văzut părinții cât de mândri sunt că își văd copiii așa bucușori, am zis că asta merită totul, trebuie să repetăm. Ce m-a încântat încă au fost aplauzele pe care le primeau de la colegii lor. Toată lumea a fost fericit, și copilul care a cântat, și noi care l-am ascultat. Toată aula școlii a plutit în miracol. Văzând cum reacționează acești tineri, am zis că trebuie să lansăm pentru toate școlile pentru ca să îi aducem mai aproape de limba și de cultura română. Deoarece

colega noastră nu a găsit concurs de genul acesta, am zis hai să facem noi, a concluzionat directorul școlii.

Singurul criteriu este să fie muzică românească

Concursul este lansat pentru elevii de la toate școlile bilingve și unde limba română se predă ca obiect de studiu, clasele 1–8. Pot interpreta orice melodie în limba română, muzică populară, muzică ușoară, folk, melodii pentru copii, șamd.

În continuare, organizatoarea Andreea Seneș ne-a făcut un rezumat cu cele mai importante informații pentru concursul „Vocea de Aur”.

– Ce trebuie să știm, cum să ne pregătim pentru concursul solo?

– Sigur, fiecare școală românească are un profesor de muzică, și prin el trebuie gustată muzica românească în fel și fel de forme. Prima dată în clasă trebuie ascultată muzică românească și observat cine are talent la cântat și cu acei copii, cu fiecare în parte, trebuie să lucrezi și să-i faci poftă să și interpreteze ceea ce-i place lui. În momentul în care-i place melodia, sigur că o vrea s-o cânte. Nu vrem să legăm concursul exclusiv de muzică populară. Copiii din ziua de azi nu apreciază atât de mult muzica populară. Vrem să aducem ceva nou și nici într-un caz nu vrem să-i lepădăm de muzica populară, și de aceea nu am făcut limită că ce să cânte copilul ci să-i aleagă melodia și stilul ca s-o interpreteze singur. Singurul criteriu este să fie muzică românească.

– La cine putem apela pentru ajutor?

– În primul rând, vreau să știe toată lumea că eu, ca profesor de muzică, ajut cu mare drag pe toată lumea din toate școlile românești ca să iasă concursul cât mai bine (cu negativ, cu alegerea melodiei, șamd.)

– Cum se va desfășura concursul?

– Concursul dorim să-l facem în jurul datei de 20 martie. Am trimis la fiecare școală câte-o fișă de înscriere și toate informațiile necesare cu privire la decurgerea acestui concurs. Am rugat ca să ne trimită prin e-mail fișă de înscriere

până în 30 ianuarie, ca să vedem câți doresc să participe. Ideea este să participe cât mai mulți. Concursul va începe la ora 10, care se va desfășura pe patru categorii: categoria I (clasele 1–2), categoria II (clasele 3–4), categoria III (clasele 5–6) și categoria IV (clasele 7–8).

Concurs cu juriu profesionist

– Din cine va fi alcătuit juriul?

– Fiindcă eu am lucrat la Filarmonica din Arad, la Școala de Muzică, am colegi, prieteni specialiști în muzică și chiar și în vocal. Am să aleg în juriu oameni care sunt într-adevăr profesioniști. Sperăm că prin aceasta nu i-am dezamăgit pe aceia care sunt timizi să ia parte la acest concurs. Aștept copii de la cei mai mici până la cei mai mari să vină și să cânte cu plăcere. Pentru că de fapt aceasta este intenția noastră, și nu să-i speriem și să simtă o frică, ci să vină cu mare drag cu orice melodie.

– Unde se va desfășura concursul „Vocea de Aur”?

– Fiindcă o considerăm inițierea școlii, noi ne gândim să organizăm aici, în incinta școlii noastre sau la Casa de Cultură din Bătănia, în funcție de câți participanți vin la concurs. Vrem ca cel puțin așa ca și concursul de poezie „Lucian Magdu” care s-a lansat la începutul anilor ’90 și încă și azi este așteptat și dorit, măcar așa dorim ca să fie și acest concurs, pe care dorim să-l organizăm anual.

A.C.

Cupa de șah „Foaia românească” Ediția a VI-a

Dragi prieteni, iubitori ai șahului, redacția noastră și în acest an va organiza Cupa de Șah „Foaia românească”. Dorința noastră este ca să adunăm la un loc iubitorii șahului pentru o zi, pe 31 ianuarie 2015, ca să se întrecă la tabla de șah cei mai buni și curajoși șahiști de origine română.

CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. La competiție are dreptul să participe orice român din Ungaria sau din lume;
2. Cotizație de înscriere: adulți – 1500 Ft/persoană
elevi – 1000 Ft/persoană;
3. Categoriile:
Profesioniști: A – seniori, B – 14–18 ani, C – 4–14 ani;
Amatori: D – seniori, E – 14–18 ani, F – 4–14 ani;
G – Inactivi
4. Program: ora 8.15–8.45 registrare; 8.45–9.00 alcătuirea grupelor; 9.00–14.00 concursul; 14.00 înmânarea diplomelor.

Cupa de șah „Foaia românească”

sâmbătă,
31 ianuarie 2015

BILET DE ÎNSCRIERE

la Cupa de șah „Foaia românească”
31 ianuarie 2015

Nume:

Categoria la care doresc să particip:

.....

Data nașterii:

Adresa:

Tel:

E-mail:

Semnătura:

Concurenții sunt rugați să retrimită talonul de înscriere și cotizația pe adresa redacției (Jula, str. Doja nr. 8), până în data de 18 ianuarie 2015.

Competiția de tenis de masă de la Micherechi și-a desemnat câștigătorii

Primul week-end din acest an a fost plin de mișcare la Sala de sport a școlii generale din Micherechi, așa cum, de altfel, iubitorii acestui sport s-au obișnuit. Competiția de tenis de masă pentru amatori a avut loc în zilele 2–3 ianuarie. Întrecerea a fost organizată de către profesorul de educație fizică *Dumitru Boca* și *Petru Ruja* și sponsorizată de către *Margareta Tat*, primarul localității, Consiliul local și consilierul *Ioan Condoroș*. Conform informațiilor primite de la organizatorul competiției, dintre cei 32 de participanți au fost premiați următorii:

Bărbați, individual:
Locul I: *Petru Iuhas*
Locul II: *Vasile Berényi II*
Locul III: *Attila Iuhas*
Locul IV: *Tiberiu Berényi*

Femei, individual:
Locul I: *Angelica Boca*
Locul II: *Helga Ruja*
Locul III: *Beatrix Boca*
Locul IV: *Nora Ruja*

Perechi:
Locul I: *Attila Iuhas–Vasile Berényi II*
Locul II: *Petru Iuhas–Petru Ruja*

Locul III: *Tiberiu Berényi–Vasile Martin*
Locul IV: *Dumitru Boca–Vasile Berényi I*

A.C.

Peste 2000 de elevi julani au primit bilete gratuite la Castelul din Văreu

Pe 7 ianuarie, Fundația Ecologică julană Criș-Mureș a făcut un cadou în valoare de peste 1 milion de forinți pentru toți elevii școlilor generale din Jula. Înmânarea cadoului a avut loc în cadrul ședinței Comisiei de lucru a pedagogilor de școli generale și medii, înființată în luna decembrie a anului trecut. Înainte de a trece la punctele de pe ordinea de zi a ședinței,

Csaba Țârlea, managerul proiectului X Parc a salutat participanții ședinței accentuând că Consiliul de Administrație al Fundației a decis să ofere pentru toți elevii școlii generale din Jula posibilitatea de a vizita Castelul Almásy din Văreu și expoziția științifică interactivă, inaugurată recent. Biletele cadou au fost înmânate de *Elena Ardelean Oros*, asistenta proiectului

și *Csaba Țârlea*, managerul proiectului european X Parc domnului *Kónya István*, viceprimar al orașului Jula. Donația generoasă în valoare de peste un milion de forinți include vizitarea castelului și a expoziției interactive. Din partea școlii generale românești, cadoul a fost preluat de către *Ana Radici Repisky*, directoarea adjunctă a școlii generale românești.

A.C.

Foto: Gyulai Hírlap, Rusznyák Csaba

O româncă din Chitighaz trăiește de peste 30 de ani în Japonia

Despre Japonia și elementele culturale ale japonezilor știam multe generalități, că i se spune Țara Soarelui Răsare, că cele mai importante religii sunt budismul și șintoismul, că muntele lor sfânt e Fuji. Sunt importante pentru ei ceremonia ceaiului, arta hârtiei numită origami, caligrafia, vopsirea cu tuș, aranjamentele florale – ikebana. Portul tradițional al femeilor e kimono. Mâncarea tradițională e suși, băutura națională se numește saca.

Totuși e cu totul alt lucru să cunoști mai amănunțit viața, tradițiile unui alt popor de la o persoană autentică care le trăiește zilnic fiind partea integrantă a societății japonezilor. Este vorba despre *Anica Moț* (*Anikó Mócz*), după căsătorie Aniko Inada, care trăiește în Japonia de 32 de ani, dar care nici până azi nu și-a uitat rădăcinile. Când venea la casa părintească din Chitighaz niciodată n-a uitat să viziteze școala, profesorii, însoțită de fetița sa Jurico sau de câte o prietenă japoneză. O ascultam de fiecare dată cu mare interes, cum ne povestea despre viața ei din Japonia, cum s-a integrat într-o cultură cu totul străină. De mult timp m-a preocupat gândul să le arăt sătenilor români din Chitighaz cum trăiește, cum s-a acomodat Anica în Japonia.

Anica Moț a fost eleva școlii românești din Chitighaz între anii 1959–73, era o fetiță prietenoasă, sinceră, veselă, împreună cu celelalte fete din clasă Ana Borbil, Tuți Olar, Tini Șimonca. Și-a continuat studiile la Liceul „N. Bălcescu” din Iula. După bacalaureat a început să lucreze în orașul Bichișciaba la întreprinderea „Híradástechnika”. După trei ani, muncitorii au avut posibilitatea să lucreze în Germania de est (RDG). Și Anica s-a prezentat, așa a ajuns în orașul Dresda, la uzina Steiberg, unde fabricau țevi de neon.

– Cum te-ai acomodat, cum te-ai simțit la Dresda?

– Ziua munceam, seara ne-am organizat diferite programe. Cu ocazia unui program între maghiari și japonezi l-am cunoscut pe Inada. El era inginer în uzina unde am modernizat tehnica. Ne-am îndrăgostit, în 1982 ne-am căsătorit la Chitighaz și ne-am stabilit în Japonia pe insula Hocado, în orașul Icaruga Taishi-cho, la o distanță de 60 de km de orașul Cobe. Temperatura seamănă mult cu cea din Ungaria.

– Cum ai reușit să te acomodezi în familia soțului și în societatea japoneză?

– La început a fost greu, nu am cunoscut limba, obiceiurile, tradițiile. M-au încurajat femeile din familie, am legat prietenii. O mare schimbare a însemnat

când s-a născut fetița noastră, Jurico, la 29 decembrie 1983. Membrii familiei au văzut că sunt o gospodină și mamă bună și ajutătoare, așa că încetul cu încetul m-au îndrăgit. Societatea japoneză e de tip patriarhal, băieții, bărbații sunt preferați, ei au toate avantajele. Îmi aduc aminte că la școala fetiței totdeauna rosteau numele bărbatului, al tatei. La școală toți poartă uniformă, copiii sunt mai retrași, disciplinați. Toată ziua învață. Sistemul, structura de educație seamănă cu cea din Ungaria, grădinița e de 3 ani, clasele inferioare durează 6 ani, cele superioare 3 ani, liceul 3 ani, universitatea 4 ani. Fiind venită din Europa și considerată mai prietenoasă ca femeile japoneze, de multe ori m-au chemat să vorbesc despre creșterea și educarea copiilor, eram în ochii lor o curiozitate.

– Sunt foarte diferite și casele japonezilor. Cum e locuința voastră?

– Așa este. În cameră sunt puține mobile, caracteristica locuinței e simplitatea, ordinea, curățenia, armonia. Când intrăm în locuința totdeauna schimbăm ghetetele.

– Care sunt tradițiile, ceremoniile familiei?

– În cameră e un sanctuar ocrotitor, într-o cutie este o figură care se roagă, dacă o atingem sună ca un clopoțel. Cu ocazia sărbătorilor, femeile și fetele

bătorilor, femeile și fetele îmbracă kimono. Ceremoniei familiilor mai aparține și cea a ceaiului. Pentru asta japonezii se pregătesc sufletește, îmbracă haine potrivite ocaziei. Se așează lângă o masă scundă, pe o pernă în genunchi șezând pe călcâi. Aceasta arată cel mai bine sufletul japonezilor. Ceremonia ceaiului pentru ei înseamnă mai mult decât un timp plăcut, exprimă armonia, liniștea lor.

– Care sunt sărbătorile mai însemnate în Japonia?

– Primăvara, în luna aprilie, e înflorirea cireșilor, la ei pomul nu rodește, îl prețuiesc doar pentru frumusețea lui când înfloresc. În timpul acesta, toată lumea iese în natură, se organizează picnicuri cu mâncăruri și băuturi, cu vin sau rachiu din orez, numit „sake” și cu bere. Mâncarea specială în Japonia e peștele, din care gătesc așa-numitul „sushi”. La 5 mai e Ziua Copiilor, atunci ei primesc cadouri, păpuși din lemn, fetele mai primesc dame în îmbrăcăminte tradițională „kimono”, băieții păpuși cu arme. Vara, la 13 iulie, e o sărbătoare când se amintesc de viața veșnică, pomenesc morții. Cu ocazia acestei zile, membrii familiilor se adună în casa părintească, așează lampioane în jurul porții. Fetița mea n-a cunoscut-o pe mama mea, adică pe bunica ei, dar i-am povestit mult despre bunica când ne aminteam despre morții din familie, ea are în camera ei o fotografie cu bunica.

– Toamna și iarna care sunt sărbătorile mai însemnate?

Vizitându-și părinții, cândva pe la începutul anilor 1990, Anica Moț nu a pierdut ocazia să-și viziteze și fosta școală din Chitighaz

– Toamna e seceratul, recolta orezului, ca cel mai important aliment de bază. În luna noiembrie, e o zi a mulțumirii pentru muncă, sărbătoresc producția. În lunile septembrie și octombrie sunt sărbătorile sănătății și a sportului. La școli, la întreprinderi se organizează competiții, întreceri, sporturile străvechi sunt „sumo”, karate. Iarna, la Anul Nou, membrii familiei se adună la casa părintească, aceasta e o sărbătoare familială cu voie bună, la fel ca în Ungaria. Rudele se vizitează, își dăruiesc cadouri, participă la slujbele de la biserică. O altă tradiție a familiilor este ca să meargă în pelerinaje la muntele sfânt Fuji, care are o înălțime de 3776 metri.

– Cum este viața voastră de toate zilele?

– Soțul meu este deja pensionar, dar mai lucrează, pentru că existența, traiul zilnic este destul de scump, mai ales alimentele, întreținerea. Hainele sunt mai ieftine. Eu am obișnuit să coc pâine în casă, e o specialitate de aici, pentru

că este din orez fiert cu făină de grâu, cu drojdie. Cred că m-am integrat destul de bine, nu mă mai simt străină. Uneori mi se spune că sunt mai japoneză decât japonezii.

– Dorul de acasă te mai atinge?

– Numai la Ziua Mamei. Atunci mă gândesc la mama, la tata, și plâng, plâng, plâng. Niciunul nu mai trăiește. În toți acești ani, de 7–8 ori am putut merge acasă. Atunci mi-am vizitat fratele și familia lui, rudele, vecinii și profesorii de la școală. Când trăia, tata a fost de mai multe ori la noi în Japonia.

Cu firea ei prietenoasă, cu atitudinea ei sociabilă, Anica s-a integrat perfect în societatea japoneză. Cinsteste familia, mentalitatea japonezilor pentru că a fost crescută de părinți să-și păstreze amintirea străbunilor, să-și iubească familia. Îi transmitem toate gândurile bune pentru noul an 2015 din Chitighaz până în Japonia.

Maria Sarca Zombai,
Chitighaz

(Alte imagini în pag. a 12-a)

Toate informațiile despre starea pârtiilor de schi din România

Aplicația Info Schi România s-a relansat în 2015 cu mult mai multe funcții, precum și cu o serie de streaming-uri live care prin intermediul camerelor web transmit imagini live de pe mai multe pârtii de schi din România.

Ghidul online al stațiunilor montane și sporturi de iarnă – Info Schi România (<http://www.romaniaturistica.ro/info-schi>) – a făcut o schimbare de imagine și conținut pentru a oferi turiștilor și pasionaților sporturilor de iarnă, posibilitatea de a verifica în timp real prin intermediul camerelor web, dar și a secțiunilor dezvoltate în acest sens, informații legate de starea și calitatea pârtiei; condițiile meteo și evoluția vremii; localizarea GPS a stațiunii și a pârtiilor de schi; programul și tarifele practicate; ofertele sezonului și evenimentele organizate de-a lungul sezonului de schi; posibilitatea de a contacta formația de salvamont și alte informații de interes.

De asemenea, turistul este invitat să participe activ la dezvoltarea aplicației, dar și să dialogheze direct cu comunitatea riderilor și să ofere la rândul lui informații altor pasionați de sporturi de iarnă, putând posta o știre, un eveniment și publica propriile articole turistice de interes, albume foto cu distracția de pe pârtii, comentarii despre

calitatea pârtiei și condițiile de schiat, sugestii etc.

Aplicația Info Schi România oferă, în premieră pentru România, posibilitatea

ca schiorii, snowboarderii și cei care practică săniușul și plimbările cu snowmobila să își procure o asigurare pentru sporturi de iarnă valabilă în toate stațiunile montane din țară.

De asemenea, aplicația oferă posibilitatea agențiilor economice din stațiunile de iarnă să își promoveze afacerile, respectiv unități de cazare, restaurante, centre de închiriat echipamente de iarnă, monitoare de schi, cluburi și discoteci - locuri de petrecere a timpului liber, etc.

Prin intermediul came-

relor web se pot vedea în timp real condițiile meteorologice și starea pârtiilor de schi din România, imaginile fiind disponibile live la <http://www.romaniaturistica.ro/info-schi> sau <http://www.romaniaturistica.ro/live>.

În curând, România Turistică va găzdui mai multe camere web care transmit imagini live de pe pârtiile de schi din Carpați și vor putea fi văzute direct din cadrul secțiunii Live.

Proiectul a fost inițiat, implementat și dezvoltat de MASTER BUSINESS.

Harta pârtiilor de schi din România

România are 154 de pârtii de schi omologate, cele mai multe cu lungimi de până într-un kilometru, potrivit bazei de date a Ministerului Turismului aferentă anului trecut, publicată pe site-ul turism.gov.ro. În total au fost amenajați 136 de kilometri de pârtie în 19 județe.

TV

Mărturii pentru viitor – Dinu C. Giurescu

Sâmbătă, 17 ianuarie, ora 14.30, TVR1
„Istoria este cea care, împreună cu creația culturală, îți conferă legitimitate.” Dinu C. Giurescu
Un documentar istoric care, pe baza mărturiilor academicianului Dinu C. Giurescu, aduce în atenția publicului o pertinentă abordare a istoriei din ultimii 150 de ani.
Filmul conține imagini și materiale de arhivă cu tatăl istoricului, acad. Constantin C. Giurescu, cu bunicul său, istoricul Constantin Giurescu, dar și cu alte personalități ale culturii românești, precum Henri Coandă.
Pentru românii de pretutindeni, interviul cu marele istoric reprezintă o adevărată „lecție de istorie”, dar și un act de promovare a identității poporului român.
Episodul 1: Istorie și istorii
Ce este istoria? Aceasta este întrebarea la care se caută răspuns în acest episod, plecând de la adevărul Unirii Principatelor Române din 1859, analizând statutul oamenilor politici înainte de cel de-al doilea război mondial, radiografând perioada comunistă și apoi raportându-le la prezent.

Nu sunt faimos, dar sunt aromân
Duminică, 18 ianuarie, ora 22.30, TVR2
Lungmetrajul care marchează debutul lui Toma Enache în regia de film, dar și o premieră în industria cinematografică românească. Regizor artistic, actor și poet, Toma Enache realizează un proiect cinematografic unic în țară prin dialogurile în exclusivitate în limba aromână, echipa de actori și realizatori formată aproape integral din aromâni și printr-o poveste romanțată, centrată pe originile poporului aromân.
O dramă romantică ce descrie călătoria lui Toni Caramușat, un regizor faimos, pornit în căutarea adevărului absolut despre originea neamului său. Mitul spune că acest adevăr e purtat de Armănamea, ultima descendentă din neamul său. Toni se întâlnește cu fete din întreaga lume, cu speranța că soarta îi va scoate în cale adevărul și femeia la care visează. Le va găsi? Și, dacă da, cu ce preț? Filmul „Nu sunt faimos, dar sunt aromân”, primul lungmetraj realizat exclusiv în limba aromână, a câștigat premiul „Maestrale Unica”, o medalie acordată de Parlamentul Italian și distincția Parlamentului European pentru cea mai bună reprezentare a unei minorități lingvistice în Europa, în cadrul Festivalului de Film Babel, din 2013.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

19 IANUARIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

20 IANUARIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: „Miorița” – serial realizat de Radio România Cultural. Redactor: Anamaria Spătaru 17.55: Încheiere

21 IANUARIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.20: Clubul suporterilor 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 IANUARIE, JOI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial Creștinismul de-a lungul secolelor 17.55: Încheiere

23 IANUARIE, VINERI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

24 IANUARIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.10: Program de muzică ușoară românească – Narcisa Suci 17.55: Încheiere

25 IANUARIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 21 ianuarie, m1, ora 13.00
joi, 22 ianuarie, Duna TV, ora 7.00

Următoarea ediție a Ecranului nostru vă invită la un eveniment care a avut loc la mijlocul lunii decembrie, la Mîcherechi. De mai bine de două decenii se organizează Gala Naționalității din Județul Bichiș, în cadrul căreia sunt recunoscute și eforturile unor personalități, depuse în interesul comunităților etnice. Din partea românilor a fost premiată doamna Emilia Martin, muzeolog și etnograf.

Realizator: Tiberiu Boca

Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio și tv!

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de la stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucatărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Silva la nr 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: *Marius Maghiaru*
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1
Tel., fax: (+36-66) 463-951
Președinte: *Tiberiu Juhász*
E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 535 69 12
Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.
Ambasador: *Victor Micula*
Website: <http://budapesta.mae.ro>
E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5
Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 6777 980
Consul general: *Ioan Fodoreanu*
Website: <http://szeged.mae.ro>
E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12
Tel.: (+36-66) 465-130
Fax: (+36-66) 465-142
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181
Consul general: *Florin Trandafir Vasiloni*
Website: <http://gyula.mae.ro/>
E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel., fax: (+36-66) 463-079
Director: *dr. Maria Berényi*
E-mail: romanintezet@gmail.com
Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5
Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345
Director: *Gabriela Matei*
E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu
Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.
E-mail: rki.szeged@invitel.hu

În curtea casei din Japonia, cu soțul, tata, cumnata și fiul ei

Text în pagina a 9-a

Ceremonia ceaiului cu părinții soțului, cu fiica și cu tata

O româncă din Chitighaz trăiește de peste 30 de ani în Japonia

Jurico la școală

De Ziua copiilor în port tradițional

Jurico cu fotografia bunicii din Chitighaz

Plimbare prin oraș în timpul liber

Picnic organizat de „sakura”, sărbătoarea cireșului japonez

FOAIA
românească
16 ianuarie 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2012: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe - Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).